

Edgars Gabranovs

Vakar pēc Svētās Mises Balvu Romas katoļu baznīcā, ko vadīja biskaps Jānis Bulis, klātesošie devās uz baznīcas dārzu, kur biskaps iesvētīja pieminekli priesterim Jānim Bārtulim.

Svētajā Misē biskaps uzsvēra, ka daudzi cilvēki ir attālinājušies no baznīcas uzskatot, ka ir ļoti daudz pienākumu: "Un viņiem nav, kad baznīcai veltīt laiku. Un tā, protams, ir liela kļūda, ko steidzami vajag labot. Aktuāls vaicājums, kā dzīvot, lai mēs nonāktu Radītāja sabiedrībā? Ja tu pats nerūpējies par savu Dvēseli, kāpēc citiem jā rūpējas? Kāds spāņu mākslinieks gulēja uz nāves gultas un izmeklēja savu sirdsapziņu. Ienāca ārsts un, mierinādams aizgājēju, teica: "Jūs varat šo dzīvi atstāt kā laimīgs cilvēks, jo dzīves laikā esat guvis daudz panākumu. Esat modernājs apbrīnu ar saviem mākslas darbiem. Cilvēki jums aplaudēja, cilvēki jūs nekad neaizmirsīs, jo atstājāt pēdas mākslā." Mirstošais atbildēja: "Ārsta kungs, uz nāves gultas, kad jānoslēdz dzīve, es visu redzu citādāk nekā tad, kad man bija 20, 30, 40 gadi. Šodien visus aplausus, ko esmu dzīvē saņēmis, atdotu par to, lai varētu izdarīt kaut vienu labu darbu no sirds, pa istam, mīlestības vadīts - citu cilvēku labā. Aplausus es saņēmu, bet kā ir ar manu dvēseli?" Dieva vērtējums nav atkarīgs no tā, kādu vietu mēs ieņemam dzīvē. Jābūt vienkārši ticīgam cilvēkam. Dieva vērtējums nav atkarīgs no modes strāvotajiem, sabiedrības pārlicības dažādos jautājumos, no cilvēka karjeras vai saņemto diplomu skaita..."

Foto - E. Gabranovs

Noslēgumā J. Bulis pavēstīja labu ziņu, ka 27. oktobrī Daugavpīlī atklās jaunu baznīcu, piebilstot: "Ļoti gaidām jūs cimos!"

Iesvēta pieminekli Jānim Bārtulim

Atceres brīdis. Biskaps pēc pieminekļa iesvētīšanas vēlēja, lai priestera emeritus kapa vieta ir īpaša, kas atgādina par Jāņa Bārtuļa labajiem darbiem, tostarp rekonstruēto baznīcu un uzbūvēto Sakrālo centru.

Nākamajā
Radugunī

● **Modes bode Alūksnē**
Maina, tirgojas un ziedo

● **Kur nūjot tumšajos rudens vakaros?**
Meklējam atbildi

Rugājieši lideros

2019. gada sākumā Latvijā dzīvoja 122 tūkstoši jauniešu 18-24 gadu vecumā. Tas ir gandrīz divreiz mazāk nekā 2009. gadā, kad Latvijā bija 238 tūkstoši jauniešu, liecina Centrālās statistikas pārvaldes apkopotie dati. Jauniešu īpatsvars reģionos atšķiras – nedaudz lielāks nekā vidēji Latvijā tas ir Kurzemē, Vidzemē, Zemgalē un Latgalē (attiecīgi – 7,2%, 7,1%, 6,7% un 6,6%). Pierīgā un Rīgā tas ir mazāks (attiecīgi – 6% un 5,8%) nekā vidēji valstī (6,4%). Novados vislielākā jauniešu proporcija ir Jaunpiebalgas (9%) un Rugāju novados (8,9%) novados.

Aicina uz semināru

17. oktobrī plkst. 11.00 Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības

centra Balvu konsultāciju birojā (Brīvības ielā 46a) ikviens interesents aicināts uz semināru "Iepazīsti permakultūru – gudru un ilgstošu saimniekošanu". Seminārs ir bezmaksas.

Uzsākta makulatūras vākšanas kampaņa

Ir uzsākta dalībnieku pieteikšanās Latvijas plašākajai vides izglītības un otrreizējo izejvielu vākšanas kampaņai "Tirai Latvijai". Kampaņa ik gadu apvieno simtiem Latvijas izglītības iestāžu, lai ne tikai aicinātu bērnus un jauniešus sacensties makulatūras vākšanā, bet arī sniegtu nozīmīgu ieguldījumu atkritumu šķirošanas kultūras attīstīšanā un dabas resursu – koksnes, ūdens, kā arī elektrības – taupīšanā. Dalībnieku reģistrācija – līdz 2020. gada 1. martam.

Īsziņas

Kā vērtējat faktu, ka pašvaldības izsola mežus papildu līdzekļu iegūšanai?

Viedokļi

Ļaut pāraugt mežam nav saimnieciski

AIGARS PUŠPURS, Balvu novada domes priekšsēdētājs

22.oktobrī Balvu novada domē notiks izsole, kurā izsolīs četras novadam piederošas cirsmas. Pašvaldībām tā ir ierasta prakse, ja nepieciešami papildu līdzekļi, turklāt neseno tika mūsu mežu inventarizācija, kurā speciālisti atzina, ka vairākas cirsmas jau sasniegušas savu pilnbriedu. Līdz ar to nebūtu saimnieciski ļaut

pāraugt mežam, tādējādi zaudējot tā vērtību. Beigsies izsoles, noteikti tad arī spriedsim, kur iegūtos līdzekļus ieguldīt, jo vajadzību novadam ir daudz. Kā jebkurai pašvaldībai, arī mums ir lietas, kas gadiem ilgi nav bijušas kārtotas, ir tādas, kas ir iesāktas, tādēļ būtu pietiekami loģiski tās novest līdz gala rezultātam. Iespējams, viena no tām varētu būt Balvu Kultūras un atpūtas centra pabeigšana, jo tas ir svarīgi visam novadam. Turklāt uzcelt kultūras un atpūtas centru un neizmantojot to ar pilnu atdevi, droši vien arī būtu nesaimnieciski. Šobrīd viss atkarīgs no tā, kā veiksies ar izsolēm, tad arī attiecīgi skatīsimies, kā iegūtos līdzekļus sadalīt. Katrā ziņā papildus iegūto naudu centīsimies izmantot ar maksimāli labu pievienoto vērtību.

Jebkurš saimnieks savā mājā skatās, ko un kad labāk izdarīt, tāpat rīkojamies arī mēs. Pašvaldībām pārdot īpašumus nav nekā neparasts. Pēdējoreiz cirsmas izsolījām pirms vairāk nekā diviem gadiem. Protams, inventarizāciju pieprasīsim arī aizaugušajiem zemes gabaliem. Uzskatu, - ja ir zemes gabali, kurus pašiem nav prātīgi apsaimniekot, arī tos var tirgot, jo jaunie saimnieki, kas, visticamāk, būs uzņēmēji vai zemnieki, zemi noteikti prātīgi apsaimniekot efektīvāk. Savukārt vienkārši

turēt aizaugušas teritorijas tikai tāpēc, ka tās ir īpašumā, nav īsti prātīgi. Pēdējā laikā masu medijos vairākkārt izskanējusi informācija par pašvaldību darijumiem ar nekustamajiem īpašumiem. Piekritu, - ja mežs nav sasniedzis savu izstrādes termiņu, var rasties jautājums, kāpēc tas jāpārdod? Un ja vēl to pārdod kopā ar zemes gabalu, vēl jo vairāk. Tieši tāpēc gribu uzsvērt, ka Balvu novada pašvaldība nepārdod zemi, bet tikai cirsmas.

Fakts, ka pašvaldības ik pa laikam izpārdod savus īpašumus, saistīts ar to, ka tām pienākuši grūtāki laiki. Būtiski pieaugušas neattiecināmās izmaksas, tāpēc par attiecināmo izmaksu daudzumu projektus noslēgt ir diezgan sarežģīti. Līdz ar to nākas samazināt apjomus un projektu realizācijas termiņus. Tā tas mums bija arī ar ceļiem. Arī citi novadi domā par saviem īpašumiem papildu līdzekļu iegūšanai, lai sakārtotu infrastruktūru. Domāju, neviena pašvaldība netirgo īpašumus tikai tirgošanas pēc. Turklāt valsts aizvien vairāk un vairāk uzliek slogu uz mūsu pleciem. Budžeta ieņēmumi palielinās, līdz ar to būtu loģiski, ja proporcionāli palielinātos arī pašvaldību ieņēmumi. Taču tā nenotiek. Līdz ar to jālaipo pa vidu, lai varam izdomāt un realizēt tās ikdienas lietas, kas jau ielānātas.

Turpmāk pašvaldībām būs atļauts aizņemties naudu Eiropas projektiem attiecināmo izmaksu apmērā. Tiklīdz summa pārsniedz attiecināmās izmaksas, pašvaldībām būs jāmeklē papildu līdzekļi, ko tās arī jau dara. Meži, zemes, karjeri – kas nu kurai pašvaldībai ir īpašumā, to arī šim vajadzībām pārdod. Balvu novadam mežu ir pietiekami daudz, taču, lai saimniekotu lietderīgi, strādājam ciešā sadarbībā ar mežu dienesta vērtētājiem, dastotājiem. Pirms pieņemt lēmumu, noskaidrojam, kuras cirsmas drīkst cirst, kuras nē. No dažiem deputātiem izskanēja viedoklis atvēlēt kādu konkrētu naudas summu arī tam pagastam, kura teritorijā izstrādājamā cirsmā atrodas. Taču tas nav konkrētā pagasta īpašums, bet gan novada. Un tas, ka pagasts kaut kā papildus šos mežus apkopis, arī nav taisnība. Mežs vienkārši izauga. Tikpat labi var pateikt, ka Balvi kā pilsēta ir apdalīti, jo pilsētā mežs augt nevar. Nevienam pagastam nav atteikts finansējums avārijas situācijām un attīstībai, visas šīs lietas esam centušies maksimāli sakārtot. Balvu novada pašvaldībai pašreiz prioritāte ir visi Eiropas projekti, kuros piedalīsimies, lai maksimāli apgūtu Eiropas naudu, neieguldot pašvaldības līdzekļus. Turpināsim strādāt, un viss notiks.

Šobrīd dzīvojam pēc principa – vajag naudu, pārdodam!

SANDRA KINDZULE, Balvu novada domes deputāte

Vairāk nekā 40% no visas Balvu novada pašvaldības aizņem meži, savukārt pašvaldībām pieder tikai neliela daļa no Latvijas mežiem. Lielākie mežu īpašumi Latgalē pieder valstij, pārējie - galvenokārt privātpersonām un juridiskām personām. Ņemot vērā, ka mežu resurss pašvaldībai nav liels un to

atjaunošanās prasa vairākus gadu desmitus, uzskatu, ka pašvaldības rokās ir milzīga bagātība, ar kuru jārikojas gudri un racionāli. Nesmu liela speciāliste mežu apsaimniekošanas jautājumos, bet šīnā gadījumā stāsts ir ne par to. Brīdī, kad pašvaldība nolēmusi izsolīt jeb pārdot daļu no sev piederošā īpašuma, jautājumu gribu sadalīt divās daļās - vai ir istais brīdis, lai pārdotu? Un vai meža pārdošanas rezultātā iegūtie līdzekļi tiks izmantoti pēc iespējas lietderīgāk?

Pašvaldībai šobrīd nav ilgtermiņa skatījuma vai plāna, kā tā apsaimnieko savus nekustamos īpašumus. Nezinu, iespējams, arī ir, bet katrā ziņā ne deputāti, ne sabiedrība ar tādu nav iepazīstināti. Šobrīd tiek dzīvots pēc principa: ir pircējs, pārdodam, vai arī: vajag naudu – pārdodam! Pārdot meža īpašumu tikai tāpēc, lai ātri iegūtu līdzekļus pašvaldības budžetā, domāju, nav diezgan saprātīgi. Daudz dzirdēts, ka šobrīd meža īpašumu pārdošanai nav izdevīgākais laiks, jo to cenas ir teju 30% zemākas, nekā pērn. Ja pašvaldībai iestājusies finanšu krīze, kādēļ pēc iespējas ātrāk un par katru cenu būtu jāpārdod īpašumi? Tad tā tas godīgi un skaidri ir jāpasaka. Vai izsoles rezultātā iegūsim maksimāli augstāko maksu, ko varējām iegūt no meža īpašumu pārdošanas?

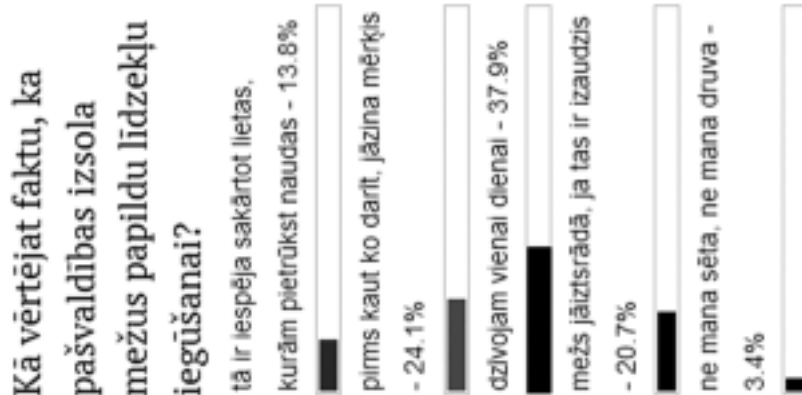
Šaubos! Bet - dzīvosim, redzēsīm. Kopā ar kolēģiem savus argumentus izteicām arī novada domes sēdē. Tā kā pagaidām atsavināt plānotās cirsmu platības nav milzīgas un domes vadība ar pilnu atbildības sajūtu teica, ka tās ir tās platības, kuras jau sen bijis nepieciešams izstrādāt, jo koki sasnieguši savu kritisko pilnbriedu, domes sagatavoto lēmumprojektu pagaidām atbalstīju. Taču viennozīmīgi stingri sekošu līdzī īpašumu, tai skaitā mežu, apsaimniekošanas un līdzekļu izlietošanas procesam mūsu novadā.

Savukārt, ja runājam par īpašumu pārdošanas rezultātā iegūto līdzekļu izlietojumu (patik tas kādam vai nē), uzskatu, ka mežu īpašnieki bija un ir mūsu pagasti. Jau domes sēdē vadībai izteicu priekšlikumu no pagastu īpašumu (meža cirsmu) pārdošanas iegūtajiem līdzekļiem kaut nelielu daļu novirzīt tieši katra konkrētā pagasta kāda konkrēta infrastruktūras objekta (ēkas, ceļa utt.) sakārtošanai. Diemžēl atbalstu un apsoliņumu šādai rīcībai nesaņēmu! Pagastiem, kas bez milzīgām kredītsaistībām, bet ar saviem sen senajiem īpašumiem pirms 10 gadiem tika iekļauti novada sastāvā, būtu jābūt lielāki teikšanai par īpašumu un naudas sadali šīnā kontekstā. Tieši viņi ir tie, kas par saviem īpašumiem daudz gadu

garumā ir rūpējušies. Jāsaprot, ka citas iespējas nebūs, pēkšņi neatradīsies papildus līdzekļi pagastu objektiem. Valdošās vietējās varas izteiktās sarkastiskās piezīmes, ka "kā zināms, pilsētā meži neaug", ar to domājot, ka pārdot tai nav ko, un norādīt, ka ir tikai kopējais novads un kopējais novada budžets, šīnā gadījumā ir vairāk nekā ciniski. Jau šobrīd pagasti visādā ziņā tiek apdalīti. Budžeta izstrādes procesā dzirdu, par kādām neiedomājami vienkāršām, eksperimentālām un pašsaprotamām lietām cīnās pagastu vadītāji. Vienam vajag trimmeri, citam - grīdas dēļus, jaunu jumta segumu pagasta malkas šķūnim, kādam pietrūkst naudas krāsas bundžai vai nepieciešams vēsturisku printeri nomainīt pret jaunāku. Pagastu budžeti ir plikas izdzīvošanas budžeti, un šobrīd, kad tiek pārdoti to īpašumi, vismaz kaut nelielai daļai no ienākuma būtu jānonāk atpakaļ pagastos, lai apmierinātu sen sasāpējušas vajadzības un varbūt paglābtu kādu attālāku novada nostūri no iznīcības. Pretnostatīt vienu miljonu projektu pret visa pārējā novada un tās teritorijas attīstību nav godīgi un tālredzīgi. Par laimi, vēl jau pagastos un laukos arī dzīvo cilvēki! Mums jādara viss iespējams, lai tas tā arī būtu!

Viedokļus uzklusija S.Karavoičika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Pretī zelta rudenim...

11.oktobrī laikraksta "Vaduguns" kolektīvs pārliecinājās, ka nav jābrauc aiz trejdeviņu zemēm, lai gūtu jaunus iespaidus. Madonas un Lubānas pusē lūkojāmieš, ar ko lepojas un nodarbojas tautieši simts kilometru attālumā no Ziemeļlatgales.

Pirmā pieturviena. Madonas - Gulbenes ceļa malā atrodas populāra ūdens ņemšanas vieta - Biksēres avotiņš. Zinaida Logina mudināja kolēģus piesmelt traukus un ieklausīties pie avotiņa rakstītajos vārdos: "Noguris kad ceļinieks/ Ūdens mans tam veldzi sniegs."

Pie valdības nama. Madonieši lepojas ar centrālo jeb Saieta laukumu. Gide zināja stāstīt, ka šeit savulaik atradies tirgus: "Madonā ir nabadzīga augsne, jo tā atrodas uz grants kalniem. Tad, kad tirgotāji braukuši uz tirgu, varējuši izvēlēties - maksāt tirgus nodevu vai atvest kādu citu svarīgu nodevu. Un tā svarīgā nodeva bija bruģakmens. Savukārt pārzinis, kurš tirgu organizējis, nav saņēmis algu, bet tiesības savākt zirgu mēslus, kas palikuši pāri."

Ekskursijā pa Madonu. No viena pilsētas gala līdz otram, starp apvedceļu apliem, ir trīs kilometrus liels attālums. Madonas novadā atrodas Gaiziņkalns, Lubāna ezers. Ja īstenosies jaunā administratīvi teritoriālā reforma, novadam pievienosies Ērgļi, Cesvaine, Lubāna un Varakļāni. "Tad platības ziņā būsīm ģeogrāfiski viens no lielākajiem novadiem Latvijā, bet pēc iedzīvotāju skaita - tikai piecpadsmitais. Šobrīd Madonā dzīvo 7500 iedzīvotāju," pastāstīja gide.

Piemēra vainagu. Koka vilnas ražotnes saimnieks Ritvars Točs bija gatavs stundām ilgi stāstīt par vilnas iegūšanu no kokiem, krūmiem un augiem un to ārstnieciskajām īpašībām. Viņš apgalvoja, ka ar koka vilnu un uzlējumiem var ārstēt dažādas kaites, pat atbrīvoties no ļaundabīgiem audzējiem. "Par to es kādreiz stāstīšu arī Balvu kultūras namā," solīja R.Točs. *Vaduguniešus* viņš mudināja pataustīt koku vilnu, kā arī piemērit ozolzīļu vainagu (foto – Skaidrīte Gugāne).

Pie pilsētas ģerboņa. Madonas ģerbonis ir Gailis – ciņā un darbā saucējs, gaismas, austošas dienas un dziesmas simbols. *Vadugunieši*, tostarp Ingrīda Zinkovska (foto), noskaidroja, ka daudzas ēkas, pateicoties pilsētas ģerbonim,

atspoguļojas pilsētas arhitektūrā. Daudzām publiskajām ēkām uzbūvēts papildus stāvs, piemēram, pašvaldības namam, ģimnāzijai, vidusskolai, kultūras namam.

Artūrs izvēlas "Lieni". Akciju sabiedrībā "Lazdonas piensaimnieks" ražo 79 produktus, no kuriem 16 ir "Zaļās karotiņas" preču zīme. Dažus no produktiem izbaudīja, kā arī iegādājās *vadugunieši*. Artūrs Ločmelis izvēlējās biezpiena torti "Liene", "jo kārumu "Annele" ražo lietuvieši," viņš prātoja.

Madonas novads – atpūta ziemā. Madonieši par sava novada *rozīnīti* jeb *brendu* uzskata sporta un atpūtas bāzi "Smeceres sils". Irēna Tušinska (foto) pārliecinājās, ka komplekss atrodas patiesi skaistā vietā, kur nodrošināts viss nepieciešamais ziemas, kā arī vasaras sporta veidu cienītājiem un profesionāļiem.

Fermā. Saimniecībā "Līvi" kazu ganāmpulks kopskaitā pārsniedzis 300. *Vadugunieši*, tostarp Sanita Karavoičika (foto), ar prieku izmantoja izdevību aplūkot šos sabiedrisko dzīvniekus klātienē.

Degustācija. Raimonda Meldera (foto - no labās) ģimene nodarbojas ar kazas siera ražošanu. Viņu saimniecībā top vairāku veidu mīkstie sieri. Populārākais no tiem ir siera bumbiņas ar ķiplokiem "Labrīt". Gardēžiem par prieku top sieri arī ar baraviku un sierāboliņa garšu.

Kazu saimniecībā "Līvi". R.Meldera stāstījums bija tik atraktīvs, ka nereti atlika vien pasmaidīt. "Arī es nodarbojos ar *seksuāliem* pakalpojumiem, tostarp Ziemeļlatgalē," apgalvoja saimnieks, kurš ir mākslīgās apsēklošanas speciālists. Viņš zināja teikt, ka viens āzis dienā ir *apkalpojīs* pat 13 kazas: "Ir četri āži, kas apmierina vairākus simtus actiņām pārbolītu kazu, bet šis kaziņas (foto) ir sabiedrisko attiecību speciālistes."

Martuževas Dzejas klēti. Indrānu pagastā tur godā mūsu novadnieci, dzejnieci Bronislavu Martuževu, kuru uzskata par Latvijas tīrradni. Fonda "Rakstītāja" valdes priekšsēdētāja Anna Egļena (foto - no kreisās) *vaduguniešiem* atgādāja par zināmiem, arī mazāk zināmiem faktiem. Piemēram, 90.gados, Anna atbraucot ciemos pie dzejnieces, secināja, ka Bronislava ar māsu Magdalēnu ir acimredzami *uzvilktas*: "Kas noticis? Viņas bija nokaitinājis televīzijā, radio un presē ik dienu teiktas, ka dzīve ir grūta. Viņas bija pārcietušas izsūtījumā! Tad es padomāju,- cik milzīgs ir bezdibenis tam, kas vienam grūti, bet citam nē." Ne mazāk interesants stāsts bija par zārkiem, kurus māsa aizdevušas aizgājēju radniekiem. "Katrs zārku aizdos labu prātu," smējusi B.Martuževa.

Par ES naudu sakopj valsts meliorācijas sistēmas

Kuras upes bagarē un kuras tīra ar rokām?

“Novērots un arī “Vaduguni” rakstīts par upēm, ko bagarē vai tīra ar ekskavatoru, un upēm, ko attīra ar rokām talkās. Ir tīrīta Bolupe, runā, ka tīrīs Pelnupīti, kas ietek Bolupē. Kāpēc vienas upes bagarē, bet citas tīra ar rokām, kā, piemēram, nesen notika Siglavas upes attīrīšanas talka. Gribētos zināt, vai tas atkarīgs no upes lieluma, vai pastāv vēl kādi kritēriji?” jautā lasītāja no Balviem.

“Tur daudz jāstāsta,” saka šīs nozares speciālisti. Pastāv Ministru kabineta noteikumi par meliorācijas sistēmām, kas ir valsts nozīmes ūdensnotekas. Tajos noteikts, ka upju posmi, kas, savā laikā veicot meliorāciju, ir iztīrīti, padziļināti vai citādā veidā izregulēti, atrodas valsts meliorācijas iestāžu pārziņā un tos drīkst tīrīt, saņemot vides dienesta izsniegtos tehniskos noteikumus. Taču, ja ūdensnotekai vai upei sateces baseins ir lielāks par 25 kvadrātkilometriem, jāveic trīs ekspertīzes: iespējamā ietekme uz apkārtnējiem ūdens objektiem, iespējamā ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, kā arī iespējamā ietekme uz tīrāmo vai padziļināmo ūdensobjektu, iespējamā ietekme uz zivju resursiem. Upēm, ko Balvu un apkārtnējos novados bagarē, ir veiktas šīs minētās ekspertīzes, vai atjaunojamo ūdensnoteku baseins nav lielāks par 25 kvadrātkilometriem. Šīs upes arī atbilst likumdošanas normatīvajiem aktiem par meliorāciju. Melioratori joko, ka viņiem jau ūdens noteka nepieder, bet pieder upes šķersgriezums - izraktais tukšums, kam nevajadzētu samazināties, aizsērēt vai aizaugt ar krūmiem, kas traucē brīvai ūdens plūsmi. Tas jātīra, un to var izdarīt, tikai bagarējot.

Tie upju posmi un upes, kas nav regulēti, atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) pārziņā. Nekad nav bagarēta Stiglavas, Vārnienas un vēl daudzas citas upes, kas atrodas Ziemeļlatgalē. Arī Eiropas Savienības fondu nauda, kas domāta meliorācijas sistēmu atjaunošanai un kopšanai, tām nav domāta un netiek dota. Upju tīrīšanai rīko talkas vai dara to citā veidā. Šīs ir dabiskas upes, kuru tecējums nevienam nerada problēmas. Ūdens līmenis upēs gan mainās, bet lauksaimniecībā izmantojamās zemes neapplūst. Arī Pelnupīti visā garumā netīrīs, tīrīs tikai to daļu, kas regulēta jeb tīrīta agrāk, - aptuveni divarpus kilometrus no ieteces Bolupē un tālāk, kur sākas lauksaimniecībā izmantojamā un meža zeme, upe aizaugusi ar krūmiem, tajā savairojušies bebrī, ar krūmu saknēm aizaugušas drenu iztekas. Zemkopības ministrijas nekustamo īpašumu (ZMNI) VSIA Vidzemes reģiona meliorācijas nodaļas Balvu sektora vadītājs ANDREJS KRAKUPS saka: “Eiropas Savienības fondu nauda nav domāta regulētu upju tīrīšanai apdzīvotās vietās un pilsētās, kā arī NATURA 2000 teritorijās. Piemēram, Bolupe ir regulēta starp ezeriem, bet pilsētas teritorijā nauda upes tīrīšanai nav paredzēta. Par šo naudu upes tīrām tikai teritorijā, kur atrodas lauksaimniecībā izmantojamās un meža zemes. Savulaik šņitkas strautu, kas plūst cauri Kārsavai (Kārsavas novads), iztīrīja līdz un aiz pilsētas, bet pilsētas daļā to netīrīja. Lielajās lietavās, kas Latgali piemeklēja pirms dažiem gadiem, Kārsavas centrā šņitka pārplūda, appludinot dzīvojamās mājas un ielas. Izskanēja pārmēti! Taču tādā gadījumā jāmaina Ministru kabineta noteikumi.”

Aktīvi upju tīrīšanas darbi Ziemeļlatgalē norisinājās pierobežā, - visā garumā iztīrīta

Tīra Kaņepes strautu. Meliorācijas darbu veicēji atjauno Kaņepes strauta gultni Baltinavas novada teritorijā.

Kūkova, arī Moseika, Ludonka un Niedrupe. Kopējais iztīrīto upju garums sasniedz 57 kilometrus. Šo upju tīrīšanu veicināja gan tas, ka gar valsts robežu ierīko žogu un labiekārto Eiropas Savienības ārējo robežu - 12 metru robežjoslu, gan tas, ka aizaugušas ūdensnotekas, kurās ekspluatācijas pasākumi nebija veikti kopš 90. gadu sākuma (šajās upēs arī notika nekontrolēta bebru darbība, jo robežjoslā medīt nedrīkst), palu un lietus laikā appludināja daudzu zemnieku saimniecību tīrumus.

Nobeigumam tuvojas meliorācijas darbi Bolupes augšdaļā, decembrī tie jāpabeidz. Lielākajā daļā iztīrīts Kaņepes strauts Baltinavas novadā, Siltenes upe Tilžas pagastā. Iztīrīta Raganiņa Kubulu pagastā. Pelnupīti attīrīt iesāks šogad, bet pabeigt plāno nākamā gada sākumā. Vides dienesta tehniskos noteikumus meliorācijas darbu veicēji ievēro, tīrot visas ūdensnotekas un upes.

Atjaunotā Raganiņa. Raganiņas upe Kubulu pagastā pēc tīrīšanas.

Aktuāli

Pašvaldības aģentūra un ceļinieki gatavojas ziemas sezonai

Šonedēļ sinoptiķi Latvijā sola teju vai atvasaru. Taču oktobra sākumā pāragri uzkrūšais sniegš sūtīja vēsti, ka ziema nav aiz kalniem. To rāda arī kalendārs, tādēļ sniegš un sals, cik negaidīti pazuda, tikpat ātri var atgriezties. Vai atbildīgie dienesti gatavojas ziemas sezonai?

Balvus, kas ir Balvu novada centrs, ziemas sezonā uzturēt kārtībā uzturēt pašvaldības aģentūrai “SAN-TEX”. Tie ir trotuāri, ielas, kuru kopgarums pilsētā sasniedz 37 kilometrus. Par divu tranzīta ielu - Brīvības un Bērzpils - uzturēšanu ziemas periodā, tas ir, sniega tīrīšanu, rūpējas valsts akciju sabiedrības “Latvijas Autoceļu uzturētājs” Balvu nodaļa. Pašvaldībai līgums par šo ielu uzturēšanu ar akciju sabiedrību noslēgts līdz šī gada 31. decembrim. Jau tuvākajā laikā novada dome izsludinās jaunu iepirkumu tranzīta ielu uzturēšanai ziemas periodā.

Pašvaldības aģentūras Labiekārtošanas un apzaļumošanas nozares vadītājs JURIS KAIRIŠS stāsta, ka gatavošanās ziemas sezonai praktiski jau sākusies, par ko var pārliecināties arī vizuāli: “Aģentūras teritorijā redzamas vairākas izbērtas smilšu kravas, ko pārvieto, veidojot vienu vai divus smilšu kalnus. Ir iepirkta smilts un sāls: smilts - līdz 250 kubikmetriem, ko turpina vēl pievest, un 16 tonnas sāls. No daļas pievestās smilts veido smilts-sāls kaisāmo materiālu. Sāli ar smilti jauca 1:10. Tas ir roku darbs, un to darām paši. Sāli iekrauj mazajā traktora piekabē, ar ko piebrauc pie smilšu kaudzes. Ar lielo traktoru no mazajām smilšu kaudzēm tiek veidota lielā smilšu

kaudze, kurā strādnieki pieber sāli, - paredzētos 10% no smilšu daudzuma.”

Uzņēmuma Labiekārtošanas un apzaļumošanas nodaļas vadītājs atzīst, ka pagājušajā ziemā izkaisīts daudz smilts-sāls maisījuma un smilts. Tas bija jādara, lai novērstu slidenumu gan ielās, gan laukumos, gan uz ietvēm. Viņš piebilst, ka pērn ziemā nācies kaisīt teju katru otro dienu, jo bija mainīgi laika apstākļi. Sāls maisījuma kaisa līdz -5 grādiem pēc Celsija, pēc tam tikai smilti. Jautāts, kādas prognozes ir uzņēmuma rīcībā šai - 2019./2020. gada - ziemas sezonai, Juris teic, - dzirdējis, ka šogad būšot auksta ziema. Protams, kā būs, isti skaidri zināms nav nevienam.

Lai cīnītos ar sniegu pilsētas ielās, laukumos un uz ietvēm, uzņēmums to darīs ar jau esošo tehniku: trotuāru tīrīšanā, tāpat kā iepriekš, būs nodarbināti divi mazie traktori ar lāpstām, ielas tīrīs divi lieli traktori, laukumus - vēl viens lielais traktors. Savukārt *kabatas* ielu malās cenšas iztīrīt visi traktoristi, ja vien redz, ka tur neatrodas mašīnas. Ja runā par laukumiem, vispirms, protams, cenšas iztīrīt tos, kas atrodas pilsētas centrā, - vienalga, vai tie ir pašvaldības, vai komercplātibas.

Nav mainījies arī līdzšinējā kārtība ceļu uzturēšanā, - ziemas laiks ceļu uzturētājiem sākas ar novembri. Arī *ceļinieki* jau sagādājuši ceļu kaisāmo materiālu - smilti un sāli. Sezonā nepieciešamas aptuveni 1200 tonnas sāls, 300-400 kubikmetri smilts. Krājumus pēc vajadzības var papildināt. Iepirkums notiek centralizēti - valsts akciju sabiedrība to iepērk visām savām nodaļām.

Sagatavots smilts-sāls maisījums. Pašvaldības aģentūrā “SAN-TEX” jau sagatavots smilts-sāls maisījums, kas nepieciešams pilsētas ielu, ietvju un laukumu kaisīšanai. Lai lietotu to neaizskalotu, pirms rodas pēc tā nepieciešamība, kaudze nosepta ar plēvi. Uzņēmuma Labiekārtošanas un apzaļumošanas nodaļas vadītājs Juris Kairišs pastāstīja, ka jau tuvākajā laikā uzņēmumā pabeigs kaisāmā materiāla sagatavošanu. Uzņēmumam aktuāli arī citi jautājumi. Pagājušās nedēļas nogalē J. Kairišs devās uz semināru par ieteicamāko niedru novākšanas metodi, kas nozīmīga arī mūsu pilsētai, jo dzīvojam divu ezeru krastos.

Lappusi sagatavoja I. Zinkovska

Īsumā

Sūta sveicienus no Austrijas

Balvu jauniešu DĀRIJA SEMJONOVA, kura jau vairāk nekā mēnesi darbojas kā Eiropas brīvprātīgā Austrijā, daloties iespaidos ar Latvijā palikušajiem draugiem, raksta: “Savu ceļojumu iesāku 2. septembrī ar lidojumu Rīga-Cīrihe, tad no Cīrihes braucu ar vilcienu, un vilciena stacijā mani sagaidīja cilvēki no jaunās darbavietas. Tas, ka vietai,

kur dzīvoju, nelielai pilsētai Austrijas Rietumos, ļoti tuvu ir daudzas citas valstis, mani patiešām pārsteidza. Pusstundas brauciena laikā varu nokļūt Šveicē, Vācijā, Lichtenšteinā. Arī Itālija un Slovēnija ir salīdzinoši netālu. Šis tiešām ir Centrāleiropas centrs. Otrajā dienā devos apskatīt savu darbavietu. Godīgi sakot, biju ne mazāk pārsteigta, cik daudz naudas šajā reģionā atvēl darbam ar jaunatni. Jauniešu centri šeit var atļauties nopirkt diezgan dārgu aprīkojumu, piemēram, profesionālas fotokameras, elektriskos velosipēdus u.c. Lai arī jaunieši manā jauniešu centrā ne pārāk vēlās runāt angļu valodā, ir daži, kuri tiešām cenšas, un viņiem sanāk ļoti labi. Tāpat arī jutos ļoti priecīga, ka pilnīgi visi mani kolēģi māc runāt angļu valodā, un tie, ar kuriem strādāju visbiežāk, runā pat tekoši. Viss kolektīvs ir ļoti pretimnākošs un izpalīdzīgs. Esmu ļoti pateicīga, ka nonācu tieši šajā vietā. Esmu apmierināta, jo darbs nav nogurdinošs, eju uz to ar prieku. Darbs jauniešu centrā ir daļa no sociālā darba, kas balstās uz komunikāciju. Pagaidām ir diezgan grūti, jo vēl nerunāju vācu valodā, bet jaunieši nerunā angļu valodā. Taču esmu sākusi mācīties vācu valodu un esmu pārliecināta, ka viegli spēšu atrast ar viņiem kopīgu valodu, tiklīdz valodas barjera samazināsies.”

Dārija raksta, ka kopā ar vēl 20 brīvprātīgajiem piedalījusies arī pirmajā brīvprātīgo apmācībā Vinē, kas palīdzēja mazliet labāk iejusties svešā valstī un uzzināt vairāk par Eiropas Solidaritātes korpusu, kas koordinē šos projektus, kā arī iepazīt citus brīvprātīgos no Eiropas: “Vislabāk iepazīnos ar divām meitenēm no Krievijas, kuras tagad dzīvo Vinē. Plānoju viņas drīzumā apciemot.” Dārija atklāj, ka kopumā Austrijā jūtas ļoti labi: “Esmu apradusi ar faktu, ka šis tagad ir manas mājas uz gadu. Nejutos šeit kā tūriste, bet gandrīz kā vietējā. Visvairāk man patīk daba. Kā cilvēkam no Latvijas, kur nav kalnu, redzēt tos katru dienu ir kaut kas pārsteidzošs. Protams, man pietrūkst ģimenes un draugu, taču nav tik traki. Dažkārt celties agri no rīta un visu dienu pavadīt darbos nav viegli, taču uzskatu, ka šī pieredze būs ļoti noderīga. Tā palīdzēs man nostiprināt gribasspēku un garu. Šobrīd esmu ļoti apmierināta ar savu izvēli un nevaru vien sagaidīt, ko šis trakais piedzīvojums nesīs nākotnē. Bučas un sveiceni no Austrijas!”

Skolās ievēl prezidentus

Daudzās mācību iestādēs oktobrī pilnā sparā norisinās pašpārvaldes prezidentu vēlēšanas. Baltinavas vidusskolā šis bija viens no pirmajiem darbiem, kas paveikts, sākoties jaunajam mācību gadam. Jau septembra sākumā tur ievēlēja Skolēnu pašpārvaldes jauno sastāvu. Atbilstoši skolēnu pašpārvaldes reglamentam, kandidātus skolēnu padomei izvirzīja 7.-12.klašu skolēni. Pārvēlēšanu sapulcē sākumā par darbu aizvadītajā mācību gadā atskaitījās pērnā gada pašpārvaldes pārstāves Agrita Luīze Kušnīre un Salvija Supe no 12. klases. Šogad viņas nekandidēja uz atbildīgajiem amatiem, dodot iespēju pašpārvaldē darboties jauniem pārstāvjiem.

Vēlēšanu komisija, kurā katru klasi pārstāvēja viens skolēns, izsniedza vēlēšanu biļetenus, bet pēc balsošanas saskaitīja balsis un apkopēja vēlēšanu rezultātus. 2019./2020. mācību gada skolēnu pašpārvaldē ievēlēti: Patrīcija Ločmele (12.klase), Mārtiņš Laganovskis (9.klase), Zane Tabore (11.klase), Sonora Logina (9.klase) un Lina Pundure (12.klase). Sanākot uz pirmo sēdi, jaunā Skolēnu padome par Skolēnu padomes prezidentu ievēlēja Mārtiņu Laganovski, bet par viņa vietnieci - Līnu Punduri.

Balvu skolās ciemojas ārzemju viesi

Lepni, ka ir ko parādīt

Foto - no personīgā arhīva

Kokapstrādes darbnīcā. BPVV skolēni un skolotāji ar prieku izrādīja savas kokapstrādes un šūšanas darbnīcas, jo lepojas ar jaunākajām un modernākajām profesionālajām tehnoloģijām, ar ko tās aprīkotas.

Šis mācību gads vairākās Balvu skolās iesācies ar ārzemju viesu uzņemšanu. Tā Balvu Valsts ģimnāzijā (BVĢ) septembra nogalē viesojās Turcijas, Rumānijas un Slovēnijas valstu skolotāji un skolēni. Savukārt Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas (BPVV) kolektīvs pēc nedēļu ilgas viesu uzņemšanas pavisam nesen atvadījās no dāņu ciemiņiem – četriem pedagogiem un 19 skolēniem.

Iepazīstas un mācās spēlējot

Septembra beigās BVĢ kolektīvs uzņēma Turcijas, Rumānijas un Slovēnijas valstu skolotājus un skolēnus, kuri, izmantojot starptautiskas sadarbības priekšrocības, kopā ar ģimnāzijas audzēkņiem izzināja kultūras mantojuma saglabāšanas iespējas. Praksē izmēģinot dažādas spēles, viņi atjaunoja un stiprināja komunikāciju paaudžu vidū. “Spēles sniedz ieguldījumu bērnu sociāli-emocionālajā attīstībā, sekmē stratēģisko domāšanu un attīsta kustību koordināciju,” šis nodarbes pozitīvo ietekmi skaidro BVĢ direktore Inese Paidere.

Pēc svinīgas sagaidīšanas, skanot dalībvalstu un Latvijas Valsts himnām, skolēnu pašpārvaldes jaunieši ciemiņiem izrādīja skolu un muzeju. Pēc tam sekoja *ledus laušanas* aktivitātes. Šajā dienā ciemiņi apmeklēja arī Balvu Mūzikas un Mākslas skolas, piedalījās mākslas skolas direktores Elītas Teilānes vadītajā radošajā darbnīcā, kā arī apmeklēja Balvu Novada muzeju. Ar savu klātbūtni ciemiņus pagodināja ģimnāzijas padomes priekšsēdētāja Aija Mežale un vecāku pārstāve Astra Tjunīte, priecējot viņus ar dziesmām un ģitārspēli, kā arī cienājot ar zāļu tēju un pašceptu torti. Noslēgumā visi apmeklēja *European dinner* jeb Eiropiešu pusdienas, kuru laikā ārzemju ciemiņi iepazīs ar savām viesģimenēm.

Nedēļas laikā ārzemnieki apmeklēja sporta nodarbības, kas papildinātas ar dažādiem spēļu elementiem, piedalījās angļu valodas mācību stundās un seno latviešu tradīciju izziņas aktivitātēs skolas bibliotēkā, ko organizēja 11. a klases skolēni un skolotāja Vineta Muzaļevska. Iespaidiem bagātu dienu viesi pavadīja Alūksnes Dabas muzeja “Vides labirintā”. Trešdien mājinieki un viesi apmeklēja Rīgu, kur devās izziņojošā ekskursijā pa vecpilsētu, kā arī piedalījās interaktīvās nodarbībās Latvijas Brīvdabas muzejā.

Aizraujošs izrādījās arī spēļu festivāls, kurā bērnu dārza “Pilādzītis” audzēkņi ārzemju viesiem mācīja savas spēles. Skolotāju delegācija, apmeklējot šo pirmsskolas izglītības iestādi, atzinīgi novērtēja daudzveidīgo programmu un atbalsta pasākumu piedāvājumu latviešu bērniem.

Nedēļas noslēgumā ārzemju viesi noklausījās interešu izglītības pulciņu dalībnieku uzstāšanos koncertā, apmeklēja Balvu novada domi, tikās ar domes priekšsēdētāja vietnieci Anitu Petrovu un aktīvi diskutēja par katras valsts aktualitātēm izglītībā. Jaukus iespaidus par mūsu skaisto dabu ārvalstnieki guva braucienā ar plostu pa Balvu ezeru. Sirsnīgā gaisotnē viņi atvadījās no savām viesģimenēm, lai dotos mājupceļā, paņemot līdzi siltas un pozitīvas atmiņas no Balvos pavadītās nedēļas.

Lepojas ar jaunākajām tehnoloģijām

Oktobra sākumā BPVV kolektīvs uzņēma četrus skolotājus

un 19 skolēnus no Dānijas. Viņu mērķis bija apmainīties ar labās prakses piemēriem par informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) pielietojumu mācību stundās un parādīt skolēniem IKT prasmju nozīmīgumu mūsdienu darba pasaulē, kā arī dot iespēju iepazīt mūsu kultūru.

Sagaidījuši ciemiņus Rīgas lidostā, BPVV pedagoģes Inga Kaļva un Inese Circene, kā arī 19 BPVV audzēkņi iepazīstināja Dānijas viesus ar Rīgas vecpilsētas skaistākajām vietām. Tālāk viņu ceļš veda uz Turaidas muzeju – rezervātu un rudenīgi gleznaino Gaujas senleju. Šeit dāņu un latviešu skolēni spēlēja orientēšanās spēli, aktīvi izpētot Turaidas muzeja – rezervāta teritoriju, lai atrastu vajadzīgās atbildes.

Ieradušies Balvos tikai vakarpusē, nākamajā dienā viesi iepazīna Balvu Profesionālo un vispārīgizglītojošo vidusskolu. Aktu zālē viņus ar uzrunu sveica skolas direktore Biruta Vizule, bet skolēni Linda Balule un Oskars Koliņš priecēja ar tautasdejas priekšnesumu. Skolnieces Laura Garā un Daniela Sindija Vizule bija sagatavojušas prezentāciju par Latviju, bet vēlāk izrādīja ciemiņiem savu skolu.

Dāņu skolotāji ar prieku izmantoja iespēju piedalīties četrās mācību stundās. Ar mācību procesu informātikas stundā iepazīstināja Andris Licitis, bet bioloģijas paraugstundu novadīja Iluta Balule. Savukārt to, kā mācību iestādē notiek fizikas stundas, ierādīja Edgars Kamenders, bet matemātikas stundu novadīja Benita Urtāne. Latviešu valodas skolotājas Gunita Čubare un Anna Krēmāne viesiem parādīja senās latviešu rotaļas, kuras spēlējot, dāņi apguva dažus vārdus latviešu valodā.

Lai uzzinātu, kā tehnoloģijas pielieto uzņēmējdarbībā un lauksaimniecībā, ārzemju viesi devās uz z/s “Kotiņi”, kas ir viena no modernākajām Latvijā. Apskatījuši saimniecību, Rekovas dzirnavās viņi nogaršoja no “Kotiņos” audzētiem produktiem pagatavotus gardus ēdienus. Kulināro baudījumu papildināja folkloras kopas “Upite” dalībnieku priekšnesumi, kuri arī ciemiņus iesaistīja latviešu tautasdeju dejojšanā.

Lai veicinātu skolēnu interesi par tehnoloģijām un zinātni, vienu dienu mājinieki un viesi veltīja Tartu zinātnes centra “AHHAA” apmeklējumam. Tur viņi izmēģināja ekspozīcijas “Pamēģini pats” eksponātus, kas izvietoti 3000m² lielā platībā. Ekskursanti apmeklēja izstādi “Skrējiens kosmosā”, savām acīm skatot zemes mākslīgo pavadoni “Sputņik”, kas pabijis kosmosā, kā arī istus skafandrus, teleskopus un citas kosmosa apguves ierīces, sākot no pašiem kosmosa apguves pirmsākumiem, līdz pat mūsdienām.

Balvu Novada muzejā ciemiņi vairāk uzzināja par novada kultūru un vēsturi, bet vēlāk apskatīja Balvu pilsētas skaistākās vietas. Pēc atgriešanās skolas telpās BPVV profesionālo priekšmetu skolotāji novadīja viesiem meistar-darbnīcas, kurās meitenes izgatavoja ceļojumu spilvenu, bet zēni - koka svečturi, ar datorizētu darba galdu palīdzību iegravējot tajā uzrakstus.

“Šī nedēļa sniedza daudz jaunu iespaidu gan viesiem, gan mūsu skolas skolēniem, kuri ar nepacietību gaida pavasari, lai atkal tiktos ar jaunajiem draugiem Dānijā,” atklāja BPVV angļu valodas skolotāja Inese Circene.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Viļakas novadā

Mirkļis krāsu, domu un skaņu virpulī

13. oktobrī Viļakas kultūras namā aizvadīta tikšanās dzejā, dejā un dziesmā "Krāsu, domu un skaņu virpulī".

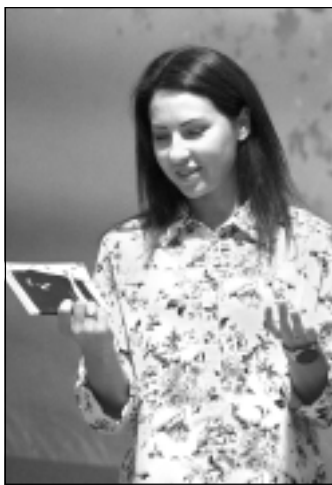
Pasākuma vadītāja Ineta Lindenberga, uzrunājot pie galdiem sēdošos, teica, ka mirklī nomaina cits citu un tikai dažī ir tādi, kurus grūti palaist vaļā. "Gribas tos paķert aiz rokas un paturēt vēl mazliet. Vasara izdzisusi, arī rudens zelta mirklī aizskrien tai līdzī tik nevaldāmā ātrumā, ka gribot negribot ir jāapstājas. Rudens ir mirklis starp. Tikai mirklis starp vasaras piedzīvojumiem un vēsajiem ziemas vakariem. Mirkļis, kas paskries. Tikai jāspēj to noķert," emocionāli pozitīvu vakara noskaņojumu radīja Ineta. To papildināja Svetlanas Krasnokutskas vijoles solo un Viļakas Valsts ģimnāzijas skolēna Maira Urbāna lasījums "Rūķītis sapni". Vakara vadītāja neslēpa, ka literātu gara darbi līdz lasītājiem nonāk ilgā un grūtā procesā, jo daudzi neuzdrošinās atklāt savus dvēseles piedzīvojumus citiem, visbiežāk tos noglabā rakstāmgalda atvilktnē. Taču citi uzdrošinās savas vārsmas atdot komponistiem, un rodas dziesma. "Mākslas pasaulei nav robežu - mēs ieklausāmies vārdos, krāsojam savas emocijas, ieklausāmies mūzikas skaņās. Izjūtas viena otru papildina," savās pārdomās dalījās vakara vadītāja.

Vakara gaitā klātesošie uzzināja ne tikai to, kādu dzeju rada paši literāti, bet gan ikviens varēja dalīties pieredzē, kāda dzeja un kādos brīžos uzrunā tieši viņu. Viļakas kultūras nama pasākumu organizatore Silvija Kupriša neslēpa, ka viņa kādreiz ar vīru sarunājas ar dzejvārdiem. Viens uzraksta otram un promejot atstāj kādas dzejas rindiņas. Seko atbilde, un ir tik interesanti lasīt. Silvija dalījās ar Ineses Toras dzejoli "Vēlējums".

Viļakas pamatskolas direktore Anželika Ločmele atzina, ka brīvā brīdī labprāt palasa arī krievu autorus, piemēram, Sergeju Jeseņinu. "Viņa dzejas radīšanas metode bija apbrīnojama, un dažus vārdus meklēju vārdnīcā, tik seni tie bija. Mani apbūra tas, kā viņš radīja savu dzeju, sākot ar liriskiem, romantiskiem, krāšņiem, bagātīgiem, līdz drūmiem dzejojumiem," pastāstīja Anželika.

Daži grāmatu lasītāji atzina, ka uzrunā ne tikai dzeja, bet arī proza. Viļakas novada bibliotēkas vadītāja Rutta Jeromāne atcerējās, ka literāturu iemīlējusi jau skolas laikā: "Tie bija septiņdesmitie gadi, kad skolotāja Lūcija Bondare bija izveidojusi dzejas uzvedumu "Es gribu būt dzīves, darba un vasaras vidū". Lasījām Ziedoņa, Elksnes, Vācieša un citu autoru dzeju. Viņa tik prasmīgi mums, vidusskolēniem, komentēja šo dzeju un palīdzēja sataustīt kodolu, saprast domu. Tas noteikti bija mans pirmais solis pretī dzejai. Es dzejoļus rakstīju klādēs, jo toreiz nebija interneta, nevarējām sakopēt un izdrukāt." Viņa klātesošajiem piedāvāja paklausīties Ojāra Vācieša dzejoli "Pīlādžu gads". Savus mīļākos dzejas un prozas darbus lasīja arī Ija Krilova, Inese Rēvalde un Silvija Kuzmane.

Jolanta Sauleviča-Logina neslēpa, ka romantikas un pirmās mīlestības dzejas laiks jau aiz muguras, nu jāmeklē citas idejas. Viņas dzejas darbi publicēti arī kopkrājumā, jo tā ir laba iespēja kopā ar citiem autoriem izdot grāmatu, jo vienam tas ir finansiāli dārgi. "Dzejā bieži nākas teikt arī patiesības vārdus, atvērt acis un atvērt ilūziju priekškaru. Jāatzīst, ka ļoti atklāti un spēcīgi šodienas dzīves atspulgi skan latgaliešu valodā," atzina vakara vadītāja Ineta, dodot vārdu latgaliskās dzejas lasījumam Anetei Dukovskai. Jaukus muzikālos priekšnesumus sniedza ansamblis "Sudaruškas", dzeju lasīja Ludmila Medvedeva, Silvija Kuzmina. "Man jāpateicas saviem skolotājiem, kuri mani ievadīja dzejas pasaulē. Nākot uz šo pasākumu, domāju par rudeni, tāpēc izvēlējos nolasīt pirms piecdesmit gadiem radīto Ārijas Elksnes dzejoli par atvasaru un dzērvju kāšiem," sacīja Regīna Brokāne, kurai paldies vārdus par audzētajiem un kultūras namam dāvinātajiem ziediem teica Silvija Kupriša.

Jolanta Sauleviča-Logina lasa Māra Lāpāna darbus. "Esmu sadraudzējusies ar ļoti gudru un māksliniecisku cilvēku Māri Lāpānu, kurš raksta arī dzeju. Lūk, krājums "Es saslimu ar tevi", ko ilustrējusi māksliniece Elita Teilāne. Man patīk ļoti noformēti grāmatas vāki," teica Jolanta, nolasot savu mīļāko Māra Lāpāna radīto dzejoli.

Dzied, dejo un lasa dzeju. Viļakas kultūras nama pasādarbnieki un visi pasākuma apmeklētāji kopīgi nodziedāja "Likteņa sūtnis" un "Tai zemei vaj'g lietu un sauli, kas spīd...".

Viļakas krievu dziesmu ansamblis "Sudaruškas". Ansambli vada Svetlana Krasnokutskā, bajānu spēlē Jevgeņijs Kiseļovs, bet sievas ne tikai dzied, bet arī teatrāli izspēlē dziesmu vārdus. Kolektīvs ar saviem priekšnesumiem iepriekšējā dienā iepriecināja arī Balvu seniorus.

Dejas virpulis. Dzejrindās un deļ ar skaistiem un krāsainiem lietussargiem dejas virpuli izrādīja Viļakas kultūras nama deju grupa "Nola".

Uzrunāja Jeseņina dzeja. Viļakas pamatskolas direktore Anželika Ločmele lasa arī krievu autoru darbus, piemēram, patīk Sergeja Jeseņina bagātā dzejas valoda.

Dalās ar savu dzejoli. Deju kopas "Intriga" dejotāja Lūcija Šaicāne nolasīja mīļākās latviešu valodas skolotājas dzejoli "Sniegputenis", kas savulaik publicēts laikrakstā "Vaduguns".

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Uztrauc ūdens kvalitāte Kupravā

“Ūdenstorna apkārtnē tonnām atkritumu. Kādu ūdeni lietojam?”

Laikraksta “Vaduguns” redakcija saņēma lasītāja vēstuli, kurā tās autors pauž bažas par ūdens kvalitāti Kupravā.

“Atkritumi periodiski pieaug”

“Teritorijā Kupravā, kur atrodas ūdenstornis, uzkalnā, vecajā cehā, atrodas tonnām atkritumu, kas periodiski pieaug. Kādu ūdeni lietojam? Vai pašvaldībai tas neinteresē? Visā pasaulē cīnās ar vides piesārņojumu, bet kas notiek Kupravā? Tāpat vēlētos noskaidrot, vai firma, kas nodarbojas ar atkritumiem Kupravas pagasta vecās rūpnīcas transporta ceha teritorijā, ir legāla un maksā nodokļus? Ļoti bieži kaut kas tiek dedzināts. Plastmasas smakas indē apkārtējo vidi un iedzīvotājus,” jautā un spriež lasītājs.

Analīzes liecina, ka ar ūdeni viss kārtībā

Kupravas pagasta pārvaldes vadītājs ALEKSANDRS TIHOMIROVS skaidro, ka, pirmkārt, ūdens kvalitātei ir veiktas pārbaudes. Ūdens analīzes, kuras ņem katru gada ceturksni, liecina, ka ar ūdeni viss ir kārtībā un iedzīvotāji to droši var lietot. Otrkārt, aka, no kuras cilvēki ņem ūdeni, ir artēziskā, nevis parastā. Dziļurbums veikts vairāku desmitu metru dziļumā, un aka atrodas apmēram simts metru attālumā no vietas, kur atrodas atkritumi. Kā zināms, ar dziļurbumu iegūtais ūdens ir tīrāks un kvalitatīvāks, salīdzinot ar ūdeni, kas iegūts no augšējiem zemes slāņiem. Treškārt, atkritumi atrodas slēgtā konstrukcijā, līdz ar to tie nevar kaut kādā veidā savienoties ar ūdeni un ietekmēt ūdens kvalitāti. “Lai arī atkritumi neietekmē ūdens kvalitāti, uzkrājušos atkritumu problēma patiešām pastāv. Diemžēl tā ir. Esam mēģinājuši ceļu, kas ved uz vietu, kur tiek izsviesti atkritumi, aiztaisīt ciet, bet kaut kāda daļa cilvēku tur atkritumus tāpat joprojām izmet. Pagaidām neviens atkritumu izviedējs pie rokas nav noķerts. Pieļauju domu, ka to dara cilvēki, kuriem nav atkritumu konteineru. Kā šo problēmu risināt? Ir kāds uzņēmējs no blakus novada, kurš teritoriju, kur atrodas ēka un arī atkritumi, vēlas iznomāt. Līdz ar to šī teritorija tiktu sakārtota un jautājums par atkritumu problēmu būtu atrisināts. Kas attiecas uz atkritumu dedzināšanu, pirms dažiem gadiem bija gadījums, kad kāds atveda mēbeles, vecus dīvānus, izmeta to visu, aizdedzināja un aizbrauca prom. Aculiecinieki teica, ka atkritumus izsvieda no mašīnas zaļā krāsā. Ņemot to visu vērā, arī pats ieradus notikuma vietā. Diemžēl vainīgos neizdevās noskaidrot. Tomēr tas jau bija pirms laba laiciņa. Atkritumu dedzināšana nav regulāra parādība. Tā nenotiek,” stāsta A.Tihomirovs.

“Esam legāli, ir atļaujas, nodokļus maksājam”

Kas attiecas uz lasītāja jautājumu, vai firma, kas nodarbojas ar atkritumiem Kupravas pagasta vecās rūpnīcas transporta ceha teritorijā, ir legāla un maksā nodokļus, Kupravas pagasta pārvaldes vadītājs stāsta, ka tā informācija, kas ir viņa rīcībā, liecina, ka vismaz no vides prasībām ar šo uzņēmumu viss ir kārtībā. “Runa ir par SIA “EKOTEIRA”. Šis uzņēmums nodarbojas ar atkritumu savākšanu (izņemot bīstamos atkritumus) - paši brauc pie zemiņiem un savāc tikai tādus pārstrādājamus atkritumus kā kartons, plēve. Uzņēmums nenodarbojas ar tā dēvēto parasto atkritumu savākšanu no iedzīvotājiem. Firma savai darbībai saņēmusi attiecīgas atļaujas. Cik man zināms, šī firma sadarbojas arī ar dažādām vides organizācijām. Uzņēmumu tā teritorijā un Kupravas pagasta pārvaldi apmeklēja arī Valsts vides dienests. Ja šis dienests atzinis, ka uzņēmuma veiktajā darbībā nav pārkāpumu un tas var turpināt darboties, man nav pamata nepievienoties vides dienesta viedoklim. Kā zināms, Valsts vides dienests ir galvenais dienests Latvijā, kas veic monitoringu par vides piesārņojumu un citiem tamlīdzīgiem jautājumiem. Kas attiecas uz citiem jautājumiem par šo uzņēmumu, par to spriest nav manā kompetencē,” skaidro Kupravas pagasta pārvaldes vadītājs A.Tihomirovs.

Laikraksts “Vaduguns” sazinājās arī ar SIA “EKOTEIRA” valdes locekli IGORU IVANOVU. Lūgts komentēt lasītāja jautājumu, vai uzņēmums ir legāls un maksā nodokļus, I.Ivanovs stāsta, ka “Vaduguns” nav pirmais, kas uzdod šādu jautājumu. “Esam legāls uzņēmums, mums ir visas atļaujas un nodokļus maksājam. Kāpēc jūs neesat pirmie, kas šādu jautājumu uzdod? Ir gadījumi, kad cilvēki gribējuši strādāt šajā uzņēmumā, bet, piemēram, netiek paņemti darbā, tiek atlaisti vai arī vēlas saņemt naudu, bet strādāt negrib. Līdz ar to tad arī rodas šādi jautājumi. To varētu dēvēt par sava veida atriebību. Kā saka, man ir zināms, no kuras puses apmēram vējš pūš. Ja mēs strādātu nelegāli, tad, pašsaprotami, uzreiz rastos problēmas un uzņēmums nemaz nevarētu pastāvēt. Apspriet šādu jautājumu ir pat smieklīgi, bet ir cilvēki, kuri acimredzot to īsti nesaprot. Uzņēmumā ir veiktas arī pārbaudes. Rezultāti ir pozitīvi, problēmu nav,” skaidro SIA “EKOTEIRA” valdes loceklis.

Valsts ieņēmumu dienesta (VID) interneta mājaslapā publiski pieejamā informācija liecina, ka sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “EKOTEIRA”, kuras juridiskā adrese ir Viļakas novada Kupravas pagasta Kuprava, Rūpnīcas iela 7, vismaz uz šī gada 7.oktobra bija VID administrēto nodokļu (nodevu) parāds 6824,52 eiro apmērā.

Informē policija

Traktortehnikas krāpšanas gadījums - arī Balvu pusē

Jau iepriekš ziņots par krāpšanas gadījumiem, kad interneta vietnēs izvietoti viltus sludinājumus par traktortehnikas tirdzniecību, kā rezultātā tiek apkrāpti pircēji. Pēdējo gadu laikā šādas krāpšanas notiek ne tikai Latvijā, bet arī ārzemēs, kad iedzīvotāji izvēlas iegādāties traktortehniku vai automašīnas interneta vietnēs. Diemžēl lielākoties šādi pirkumi liek vilties - no pircējiem izkrāpj naudu vairāku tūkstošu eiro apmērā.

Arī septembrī reģistrēti vairāki traktortehnikas krāpšanas gadījumi. Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldē reģistrēti divi šādi gadījumi, kad interneta vietnēs piedāvā iegādāties traktortehniku par izdevīgu cenu. Viens gadījums reģistrēts Madonas iecirkņa apkalpojamā teritorijā, otrs - Gulbenes iecirkņa apkalpojamā teritorijā. Viens šāds krāpšanas gadījums reģistrēts arī Balvu iecirkņa apkalpojamā teritorijā. Apkrāptajiem pircējiem nodarīts kaitējums kopumā teju 30 tūkstošu eiro apmērā.

Kā krāpšanas shēma darbojas? Krāpnieki sludinājumu portālos ievieto fotogrāfijas ar attiecīgo lauksaimniecības tehniku un tās tehnisko aprakstu, piedāvājot to iegādāties par izdevīgāku cenu, kas parasti ir zemāka par tirgus vērtību. Sludinājumos var tikt norādīti gan Latvijā, gan ārvalstīs reģistrēti uzņēmumi, kā arī banku konti. Preci apskatīt un norēķināties par to saņemšanas brīdī nav iespējams, jo bieži vien tiek norādīts, ka tā atrodas ārzemēs un tiks piegādāta pēc rokasnaudas vai priekšapmaksas saņemšanas. Piesaistot potenciālos pircējus, krāpnieki darījuma laikā ar viņiem sazinās telefoniski vai sarakstoties e-pastā. Savstarpējā komunikācija notiek līdz brīdim, kad krāpnieki potenciālajam klientam nosūta sagatavotu rēķinu par pirmās iemaksas veikšanu, lai organizētu tālāku preces pārdošanu. Tiklīdz persona veikusi attiecīgo samaksu, komunikācija beidzas, un no krāpnieka un pirktais preces vairs nav ne vēsts. Tāpat novērots, ka šādu sludinājumu ievieto arī krāpnieki, kuri uzdodas par jau eksistējošu un zināmu firmu darbiniekiem, kā arī izmanto līdzīgu konkrēto firmu dileru e-pasta adreses. Lai neuzķertos uz šiem sludinājumiem, potenciālajiem pircējiem nepieciešams kārtīgi pārliedzināties, kā uzrakstīts firmas nosaukums un darbinieka e-pasta adrese. Visbiežāk tiek veidoti līdzīgi nosaukumi, tikai pamainot kādu burtu vai variējot ar pieturzīmēm e-pasta adresē, tādējādi maldinot un izkrāpjot no pircēja naudu par neeksistējošu preci.

Ņemot vērā iepriekšminētos gadījumus, Valsts policija aicina iedzīvotājus būt piesardzīgiem un neiegādāties preci, kas pirms tam nav redzēta dzīvē.

Progresējošs plaisu tīkls

Uz Balvu-Gulbenes ceļa konstatē defektus

Reģionālā autoceļa Gulbene-Balvi-Viļaka-Krievijas robeža (Vientuļi) 11.kilometrā ieklātajā asfalta apakškārtā konstatēti defekti un deformācijas.

Pagājušajā trešdienā publicētajā informācijā VAS “Latvijas Valsts ceļi” (LVC) ziņoja, ka minētajā vietā puskilometra garā posmā tika ieklāta asfalta apakškārtā vienā joslā. Nākamajā rītā pēc asfalta ieklāšanas šo posmu atvēra autosatiksmēi. Savukārt dienas beigās lokālās vietās šī posma brauktuvē sāka parādīties defekti asfaltbetona kārtā (plaisu tīkls), kas nākamajās dienās progresēja. “LVC speciālisti apsekoja būvdarbu vietu un konstatēja, ka deformācijas, visticamāk, radušās tādēļ, ka asfaltu ieklāja uz pārmitrinātajām šķembām. Paaugstināta mitruma apstākļos pamatu materiālu nestspēja samazinās, tāpēc dažās vietās tā nav pietiekama. Ņemot vērā, ka ir rudens un laika apstākļu uzlabošanās netiek prognozēta, pieņemts lēmums, ka bojājumu vietās veikts remontu: defektu posmos tiks veikta asfaltbetona demontāža un ieklāts asfalts. Pašreiz notiek asfaltbetona apakškārtas ieklāšana, lai uz ziemas sezonu

nodrošinātu asfaltbetona segumu visā remontposmā. Asfaltbetona virskārta tiks ieklāta nākamgad, jo pašreiz klimatiskie apstākļi tam nav piemēroti. Nākamajā sezonā, pirms ieklāt asfalta virskārta, esošo apakškārtu rūpīgi apsekos. Ja konstatēs defektus, būvniekam tie būs jālabo,” informē valsts autoceļu tīklu pārvaldītājs.

LVC piebilst, ka kopumā remontdarbu ietvaros posmā no Gulbenes (Litenes virzienā) atsevišķās vietās tiek veikta pilna ceļa konstruktīvo kārtu pārbūve. Ir arī posmi, kuros tiek saglabātas esošās ceļa konstruktīvās kārtas un ieklātas divas asfaltbetona kārtas, pirms tam sagatavojot šķembu virskārta. Tieši nepilnās segas konstrukcijas posmi ir lielākais izaicinājums gan būvdarbu veicējiem, gan LVC kā pasūtītājam, jo esošā ceļa klātne ir ļoti neviendabīga. Ņemot vērā ierobežotā finansējuma apstākļus valsts ceļu remontdarbiem, lai nodrošinātu ceļa seguma uzlabojumus, nepilna segas rekonstrukcija kā metode tiek izvēlēta tur, kur to ļauj esošā ceļa tehniskais stāvoklis.

Kopējās būvdarbu izmaksas ir 6 280 992 eiro (bez PVN). Būvdarbus veic SIA “8CBR”.

Ceļš Balvi-Gulbene. Attēlam ir ilustratīva nozīme.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Junioriem

- ☞ Slepnie spiegi – uzzini, kā strādā nemanāmie drošminieki.
- ☞ Fotostāstā izpēti dabas bagātības.
- ☞ Dabas brīnumu kalendārā Vijciema čiekurkalte un Cūkmena padomi.
- ☞ Karsts: "Instagram" pāritis – suns un kaķis.
- ☞ Automašīnas no nākotnes.
- ☞ Kā ķermeņa regulē temperatūru.
- ☞ Helovīna superdzīvnieks

sikspārnis.

- ☞ Rīgas Centrāltirgus – lielākais Eiropā.
- ☞ Lietotne palīdz iepirkties.
- ☞ Plakātā – lauku sēta.
- ☞ Zem lupas tiesnesis Aldis Laviņš
- ☞ Dari pats: dekorācijas Helovīnam.
- ☞ Notver ziemeļblāzmu un uzzini, kas tā ir.
- ☞ Helovīnu svin visā pasaulē.
- ☞ Kā izgudroja atstarotāju.
- ☞ "Fizmix.lv" vada gaismu.
- ☞ Laid uz mežu orientēties!
- ☞ Gatavo siera kumosīņus.

Veselība

☞ Numura tēma: stiprinām imunitāti! Ja gada laikā pieaudzis cilvēks slimo biežāk nekā četras reizes ar vīrusu izraisītām infekciju slimībām, vērts aizdomāties, vai kaut kas nav sagājis grīstē ar imunitāti. Nereti imunitātes aizsargmūris drūp, ja organismā trūkst kāda no aģentiem, kas, nevienam neredzot, gādā, lai vīrusi iekšā netiktu un postu nenodarītu.

Uzzini, ko ārsti iesaka darīt savas imunitātes stiprināšanai labā un kā pareizi rūdīties iesaka veselīga dzīvesveida eksperti Inese Ziņģīte un Māris Žunda.

☞ Stand-up psihoterapeits. Saruna ar vienu no šobrīd zināmākajiem jauniešu ārstiem – psihoterapeiti Artūtu Mīksonu, kurš nākotnē plāno izmēģināt savas prasmes un zināšanas jaunā žanrā – uzstājoties ar savu stand-up jeb stāvētārdi.

☞ Jutos kā ieslēgta nevarīgā ķermenī. Elinai Prikulei ir 33 gadi, ass prāts, optimistisks skats uz dzīvi, pārsteidzošs gribasspēks un hroniska Laimas slimība. Viņa gadiem ilgi nezināja, kāpēc jūtas slikti. Tika sūtīta no viena ārsta pie nākamā, un tikai pagājušā gada augustā pēc daudzu gadu meklējumiem atklāja, ka slimo ar Laimas slimību. Slimību atklāja nejauši.

☞ Tenisa elkonis izplatīts arī biroja darbiniekiem. Ar sāpēm elkonī devos pie ārsta, viņš apskatījis, iztaujāja un secināja, ka mana problēma ir tenisa elkonis jeb laterālais epikondilīts. Man, kas tenisa spēlēm tikai TV ekrānā seko līdzīgi, bet no citiem sporta veidiem draudzējas ar skriešanu? Izrādās, viens no biežākajiem iemesliem šīs kaites attīstībā ir darbs pie datora.

☞ Kad audzējs ir hormonatkarīgs. Vēzis nav viena slimība, bet gan vairāku saslimšanu grupa. Daļa no audzēju veidiem ir saistīta ar hormoniem, kas atrodami ikviena cilvēka ķermenī. Lūdzām speciālisti skaidrot, ar ko atšķiras hormonatkarīgi audzēji no tiem, kas tādi nav.

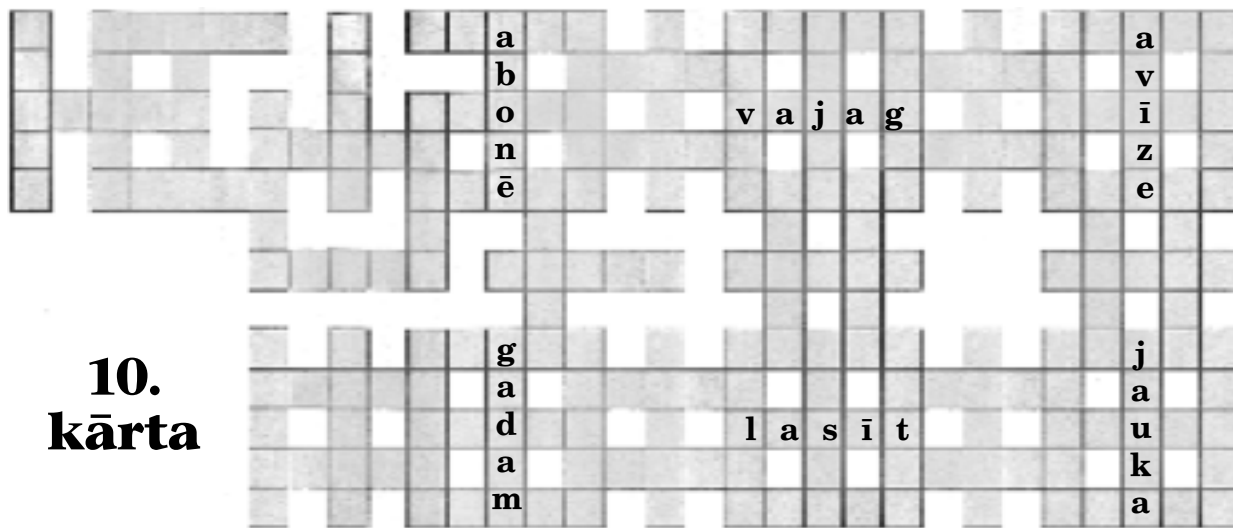
☞ Meningīts atnāk pa dažādiem ceļiem. "Neskrien aukstumā bez cepures – apsaldēsi galvu, iedzīvosies problēmās!" – laiku pa laikam šādu brīdinājumu gadās dzirdēt no gādīga tuvinieka. Saaukstējoties pastāv iespēja, ka vīruss no aizdegunes, pārvarot aizsargbarjeras, nonāk līdz smadzeņu šķidrums. Tomēr meningīta jeb smadzeņu apvalku iekaisuma gadījumā aukstums vien nebūs vainojams. Meningīts var atnākt par dažādiem ceļiem.

☞ Menstruālā cikla traucējumi. Vai tuvojas menopauze? Sievietēm vecums ap četrdesmit pieciem gadiem ir īpatnējs – parādotes cikla traucējumiem, dažkārt nevar īsti saprast, vai iestājusies grūtniecība, vai arī straujiem soļiem tuvojas menopauze? Tas, kas notiek sievietes hormonālajā sistēmā, līdzinās haosam, uzsver ginekoloģe Inta Dinsberga. Lūdzām padomu, kā veiksmīgi izlikumot cauri šim premenopauzes periodam un nepalaist garām brīdi, kad noteikti jāvērsas pie ārsta.

☞ Strīdēties jāmacās no bērnības. Nav it nevienu cilvēka, kurš būtu nodzīvojis mūžu un ne reizi nebūtu strīdējies. Mēs iekāstam strīdos par to, kas katram no mums ir svarīgs. Par nesvarīgo neiedegamies. Lai iemācītos strīdēties, ir jāstrīdas, turklāt jādara tas jau kopš mazotnes. Pats svarīgākais – strīda laikā nepārkāpt robežas un nezaudēt cieņu pret otru cilvēku.

Maģiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu miklā līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

10. kārtā

Akača - aleja - Alīna - apart - asaka - asara - astma - aukli - brēka - flīze - ielas - iesmu - ietur - jauka - kadri - kails - kalni - kauja - katrs - laiku - laime - laiva - Liene - mazāk - morss - murds - peles - pilis - prove - puķes - raugs - radam - resna - saber - satur - saule - savas - segas - sejas - sekas - sestā - Sigma - silus - sirms - sista - skaļā - skāde - skola - slava - somas - spars - steri - stils - sūtis - tauvā - tāles - tējas - tiesa - traks - triki - tumsā - tuvāk - vaina - vēsma

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 10. novembrim.

Maģisko vārdu miklu atrisināja: I.Homko (Medņeva), A.Mičule (Tilža), St.Lazdiņš, L.Krilova, S.Sirmā, J.Voicišs, (Balvi), N.Mantone (Bērzkālnes pagasts), D.Zelča, J.Zālītis (Krišjāņu pagasts).

9.kārtā veiksmē uzsmaidīja LUCIJAI KRILOVAI no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzīgi ņemt personu apliecināšanu dokumentu).

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Orķestris no Kanādas Balvos. Iesūtīja Pēteris no Balviem.

Upītē. Iesūtīja Jānis no Viļakas novada.

Žiguros. Iesūtīja Armands no Viļakas novada.

"Vaduguns" Kundziņsalā. Iesūtīja Leontīne Dukaļska. Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

